

Honné való a harisnyád, székőj?

Idefigyejj te székőjj! Hallgass meg, me' lehet, hogy ittam egy kicsit, de attól igazat mondok.

Hallom, ótónómiát akarsz magatoknak. Há' tudod-e legalább, hogy ammija? Lám, tudod-e, ha igen, mondsze ki székőlyül, azon a mindenféle népektől esszelopkodot mekegő, nyekegő nyelvedön! Azé mondom így me' azt olvastam valahol, hogy még a nyelvet es loptuk, értőtted-e?

Na, mongyad! Mit jelönt az ótónyómija. Hállám no?

Na! Nincs egy mukk se, mi?!

Mindenki avval van el, hogy ojan szerencsétlen vagy, hogy magadtól semmire se mentél, me' még harisnyát, amit a seggödre húzol, még azt es az ukrányoktól loptad! Há' nezd meg mit ír az izé, a Magyar Értelmező Kéziszótár. Azok kell tuggyák, me' értelmezők, vagy izé ne, értelmesők, kellene legyenek. Ha má' értelmezők.

Azt írja, hogy a harisnya, amivel te annyit böcsködöl mostanába' a faszbukon vagy mi a francon, me teli van az es veled. Mindenütt ott vagy, ahol nem kell.

Azt írja ez az értelmes szótyár, hogy izé, hogy a harisnya ukrány. Értőtted-e?

Há' szégyölhetöd magadot! Oda fajultál, hogy mán az ukrány maffija ötöztet tégödöt? S má' még a harisnyádot es azoktól lopod, mint a nyelvedöt inné-onné? Há' hogy hagyod ezt te magadon száradni? Menny fel Pestre, s vágd bé azt a sok hazug papirpocsékolót a sarokba. Há' mit hazudoznak eszevissza!

Mi? Mit mondsz? Hogy azé' vagy ott, me' népszerűsítettöd a székőjököt a faszbukón? S mit modsz még? Hogy azizé, hogy nem faszbuk, há' fészbuk?

Na, jól nezünk ki! Azta tolvaját, há' má' a fészit es bévitted oda? Rejád vall, me' nem mersz jární mán bicska s fészit nélkül suhuva. Annyi ellenségöt szereztél magadnak itt körbe kerekön, hogy a somlyói búcsút es csak úgy meritök megtartani, ha egy csomó magyarországi embör bėjön vonattal, busszal. Há' kezdlek sajnálni, értőtted-e.

Azt, hogy szeretitök az otthonotokot, tudom. Há' láttam ott azizén, a fészbukon, hogy az egyik ilyen csóró, mintte, még a füstölt szalonnát es béakasztotta az ótójába, elől, hogy érözze otthon magát, mintha a kamarába vóna.

Me' bezzeg a beletököt szeretitök. Mikor esszeültök disznyóvágáskor, nem bírtok magatokkal. Esszecsődítettök az egész családot: papót, nannyt s a csürkéköt es a pójásig, osztán evés, ivás. Pálinka, tormásleves, sült hús, lesipecsönye, bor. Csak utána nehogy az orrotokon támaszkoggyatok, hogy csúfabbat ne mogyak. S úgy menjetök haza a patak mellett, hogy belé ne essetök.

Még jó, ha nem estök belé, me asse a tiétök, te. Há' még a patak se a tiétök. Az es va-

lamijen ukrány féle szláv, vaj mija franc. Me' azt írják itt a szótyárba a rekesztők, vaj nem na, azizé a szerkesztők. Ej, hogy meg lehetne rekeszteni ezökkal az ijen nyelvészökkal még a patakat es.

Úgy hogy, nehogy belémosd a lábodat!

Heába mondok, hogy tekerőpataki székőj vagy, me te egy ukrány vagy! Értőtted-e! Aszmongyák a szerekesztők. Hol van neköd az a kacskaringós székőj eszöd, hogy idáig engedöd süjjedni magadot, te ökörbornyú?

Há' minnyá nincs má' semmitök ezön a földön, csak amit lekuporodva odacsínáltok. Na, azt kapjátok ótónómijába. Azt! De, ha én a hejjötökbe vónék, úgy odavágnám a pólitikusok szeme közü, hogy lenne mit lenyajjanak magikról, abbiztos.

De legyünk őszinték, tük ezt nem meritök megcsínálni, me a gyávaságot jó ügyesön eltanóltátok a magyarországiaktól. Pedég avvóna a székőj virtus!

Osztán mit es beszélök. Há' most jut eszömbé, hogy még a disznyó, amit levágtatok, se a tiétök vót, te! Há' az értelmesök, vaj izé na, az értelmezők azt es elvették tölletök, me azt írják, hogy a disznyó török. Török a disznyó! Csudálkozol? Én nem me' mocsok a török népség. Itt élösköttek rajtunk százötven esztendeig, mint a rothatt komonisták.

Szóval, azok szerint a disznyót es loptátok. Há' nem csudálom, hogy mán a fészbukon es csak fészivel mertök ágálni az ukrány harisnyátokba'.

S te gondolkozol-e, te székőj? Há' azt mommeg neköm, hogy az asszonyodnak a lábára, a szép finombőrű combjára es az ukrányok húznak harisnyát?

Azta tolvaját! S te azt eltüröd? Há' hol a fészit, s a bicska, te nyomorú? Há' kivágnám annak az értelmes rekesztőnek, vaj nem a' na, a szerekesztőnek a tökit mindenestől, ha hezza merne nyólni az én szép székőj asszonyom harisnyájához, combjához a mocsok ukrány maffijózó nyelvivel.

A kurvanyját én neki!

Kolumbán Sándor

És akkor, mi is a harisnya, disznó, patak?

harisnya – Lábra simuló, térden felül érő, kötött páros ruhadarab. Fehér házi posztóból varrt szűk székely férfinadrág. [A Magyar Ért. Kéziszótár szerint: ukrán] A **ha** ősgyök bővítményei közül egyik a **haj** (héj) – burkolat. A **har** már említett értelme: *takar, borít, véd, óv*. A **ha** gyök része a **ruha** szónak, mely fordítva **haru**. A **hacuka**, **ciha**, **dunya**, **cihelődés** mind tartalmazza a gyököt. A **hár** gyök a CzF Szótár szerint egyenlő a **hám** gyökkel. Vagyis felszíni burok. Ugyanakkor a

CzF Szótár a **har** gyök kapcsán a szörből is eredezteti: „Eredetileg szörből szőtt vagy kötött lábravaló. Gyöke egy a hars szóéval. V. ö. HARA. Eléjön a szláv nyelvben is harusnya alakban. Különösen. 1) A székelyeknél am. szörnadrág, mely durva szűrposztóból készült, milyent az erdélyi

köznépek viselnek.” A tarisnya, mely székelyül kiejtve **tarisnya**, szűrposztóból készült zsákszerű füles táska, melyben **tartani**, **ismételten nyakba** vetve szállítani lehet valamit. Tehát a **tarisnya** szótöve használati, bővítményei annak módját leírják. Így hát a **harisnya** szótöve (**har**) eredői és használati jellemző. A lágyított mássalhangzók

laza, puha dolgok megjelenítői. Ilyen női ruhadarab a **szoknya**, mely szintén a lábakat (**kényes** részek) takarja, védi, szintén **nya** végződésű. És van női **harisnya** is. A **nya** mindenképp a **nyújtott** hosszúság (**nyak**). Az **isnya** esetében az **i** hang a mozgás (izeg, iklat), az **is** lehet **ismétlő**, **gyakorító**. A **harisnya** – hosszú **ruhadarab** (haru), melyet mindennap, **ismét** és **ismét**, felhúznak a lábakra. Fölöttébb érdekes, hogy a zárt társadalmi szervezetben élő székelység a legjellegzetesebb ruhadarabjai egyikének a jóval később kialakuló **ukrán** nyelven adott nevet a szerkesztők szerint! Írhattak volna eszperantó eredetet is. Ha az ukránoknak megvan ez a szó, ily értelemmel, akkor az ősmag(yar)-nyelvből (mely egy és ugyanaz a székely nyelvvel) örökölték. Hasonló a **takocs** szavuk, mely **patakocskát** jelent. A **patak** szót szláv eredetűnek írják a szerkesztők. Bővebben a **patak** címszónál.

disznó – *Sertés. Vaddisznó.* [A Magyar Ért. Kéziszótár szerint: török] Ez nem dísz semmiképp. A **disznó szn** párosa a **hasznos** szóban mutat a lényegre, mely a **disznóra** is találó. Ily értelemben biztosan nem kötődhet **hasznosként** a moszlimvallású török-tatár népekhez, hisz azok nem fogyasztják húsát. **Hasznos** volt még gazdai szempontból az uradalmi **kasznár** is, aki **hasznára** volt urának. Párhuzam a **kasznár** címszónál.

patak – *Csermelynél nagyobb, folyónál kisebb folyóvíz.* [A Magyar Ért. Kéziszótár szerint: szláv] A **patak** **pa** gyöke a kisbaba nemzetnyelvtől független **püpi** szavát idézi. Letagadhatatlan ősnyelvi kifejezés, mert csak magyarul bontható, magyarázható. Az **ap, pa, po, pi** stb. mind ősnyelvi vízzel kapcsolatos gyöksza-

vak. Ezek beépültek folyók neveibe is: **Ipoly**, **Pó**, de a **pocsolya** is víz. A **kispatak** csörgedező hangja, mintha beszélne, duruzsolna. Az ősmag(yar)-nyelven a beszélgetést **tukmálásnak** is mondták, **tukmál**, **tokmál**, **takmál**. A kis vízfolyás, a **patkál**, beszél. Magyarul beszél. A moldvai Tekucs (Tecuci), valaha Takocs város neve a **patakocsk** szóból alakult. A kis **patakocsk** vize csörgedező hangján **duruzsol**, beszélget, **tukmál**, **pattog** (**kattog**) ide-oda **tekeregve**, **kacskaringózva** a **köveken**, **kacarászva** folydogál. Ismerős név: **Tekerőpatak**, székelyföldi Gyergyó-medencei falu. Csodálom, hogy a kacskaringó szót nem ukrán német, északamerikai-latin eredetűnek írták: **kacsk** az ukrán, a **ring** német, **glingó** északamerikai-latin. Óriási nyelveredeztető lehetőségek! Csak épp magyar ne legyen! A szláv nyelvek az ősmag(yar)-nyelvből örökölték.

K. S.

